

2019 – VWO – Advies CE Aardrijkskunde 1^e tijdvak

Verslag landelijke examenbesprekingen KNAG aardrijkskunde VWO

Let op! Het betreft hier een **advies** bij het correctievoorschrift VWO 2019. Dit advies is opgesteld door de docenten aardrijkskunde die bijeen waren op de door het KNAG georganiseerde landelijke examenbespreking VWO d.d. 20 mei 2019. Deze docenten waren de afgevaardigden van de regionale besprekingen en het Kennisnet-examenforum die voor alle aardrijkskundedocenten toegankelijk zijn.

Opmerking: indien er in het correctievoorschrift sprake is van 'een juiste ...' dan zijn er meerdere antwoorden mogelijk. Deze worden verder niet genoemd, zie artikel 3.3 van het correctievoorschrift voor toelichting.

De verantwoordelijkheid voor de correctie berust bij de examinator en gecommitteerde.

Opmerkingen

#	Opgave 1 De internationale ambitie van de Rijksuniversiteit Groningen
1	1 ^e bolletje: <ul style="list-style-type: none"> Een goed antwoord kan uitgaan van zowel Nederlandse als buitenlandse alumni van de RUG. Alles tussen haakjes ('waar vraag is naar hoogopgeleid personeel') kan gelezen worden als na een schuine streep.
2	2 ^e bolletje: <ul style="list-style-type: none"> Geadviseerd wordt voorbeelden als weinig alumni uit centrumlanden als Japan en veel uit een periferieland als Suriname goed te rekenen. Het tegenargument mag inhoudelijk geografisch zijn (en hoeft dus niet cartografisch te zijn).
3	1 ^e bolletje: <ul style="list-style-type: none"> Het antwoord moet specifiek over Groningen gaan. Het antwoord mag ook slaan op imagoverbetering of specifieke kennis op het gebied van landbouw.
4	Antwoord kan gegeven worden uitgaande van: <ul style="list-style-type: none"> Eerst verschuiving van productie en daarna van kennis OF Verschuiving van kenniscontacten vooral tussen landen binnen de triade naar ook kenniscontacten met landen buiten de triade.
#	Opgave 2 Op naar zo'n 11 miljard inwoners in 2100
5	Correctiemodel aanhouden. Over deze vraag neemt KNAG contact op met het CvTE.
6	-
7	Correctiemodel aanhouden. Over deze vraag neemt KNAG contact op met het CvTE.
8	1 ^e bolletje: <ul style="list-style-type: none"> Een antwoord kan ook gebaseerd zijn op een dalend geboortecijfer. 2 ^e bolletje: <ul style="list-style-type: none"> Een antwoord kan ook gebaseerd zijn op de stijgende levensverwachting.

Opgave 3 De geologie van de Grote Oceaan

9	Uniformitarianisme als synoniem van actualiteitsbeginsel ook goed rekenen. Over deze vraag neemt KNAG contact op met het CvTE.
10	2 ^e bolletje: <ul style="list-style-type: none"> Het volgende antwoord is ook vakinhoudelijk juist: "Het deel bij B is diep, doordat het een oud stuk oceanische korst is / afgekoelde korst is / een hogere dichtheid heeft (en is weggezakt in de mantel)."
11	Antwoorden die uitgaan van een mid-oceanische rug fout rekenen.
12	2 ^e bolletje: <ul style="list-style-type: none"> Het noemen van meer magma dat uitbarst of stolt impliceert de vorming van meer oceanische korst. alles na 'wordt gevormd' mag gelezen worden alsof het tussen haakjes staat.

Opgave 4 Landschappen en klimaat in Afrika

13	Locatie 3 kan ook foto d zijn (GB54 178B geeft savanne aan voor deze locatie).
14	'Hoogteligging' goed rekenen.
15	Voor de vraag als geheel geldt dat uit het gebruik van 'minder' of 'meer' ook het tegendeel blijkt (dus 'het oosten heeft minder begroeiing' impliceert dat het westen dus meer begroeid is). 2 ^e bolletje: de term neerslag hoeft niet genoemd te worden als 'wegspoelen' of 'bodemerrosie' genoemd wordt.
16	2 ^e en 3 ^e bolletje: <ul style="list-style-type: none"> Het advies is om een juiste redenering in 2 stappen over de grotere hoeveelheid neerslag goed te rekenen. Voorbeeld: 'in mei-augustus is er in Douala een aanlandige wind / ZW-moesson, waardoor er vochtige lucht wordt aangevoerd' (zou in totaal 2p waard zijn).

Opgave 5 Forest City in de Straat Johor

17	-
18	Niet goed: antwoorden die ingaan op handel. 2 ^e bolletje: <ul style="list-style-type: none"> Forest City biedt economisch draagvlak voor Maleise voorzieningen. 3 ^e bolletje: <ul style="list-style-type: none"> 'Relatief goedkope' tussen haakjes lezen.
19	1 ^e streepje: <ul style="list-style-type: none"> hieruit kunnen meerdere antwoorden afzonderlijk goed gerekend worden. Voorbeeld: 'minder fijnstof' en 'CO2 opnemen' kunnen elk 1p opleveren. 'Verhoging biodiversiteit' is ook goed. Toevoeging: <ul style="list-style-type: none"> 4^e streepje: het groen is stress verlagend/leefbaarheid verhogend voor de bewoners. 5^e streepje: de beperkte ruimte voor groen wordt groter door de gebouwen te vergroenen.
20	<ul style="list-style-type: none"> In plaats van het industriegebied dat is weggelaten, wordt geadviseerd ook antwoorden goed te rekenen waarin gesteld wordt dat bebouwing is weggelaten.

Opgave 6 Het stroomgebied van de Salween

21	<ul style="list-style-type: none"> • Verval als term hoeft niet genoemd te worden. Gebruik van de termen 'verhang' of 'hoogteverschil' kan voldoende zijn, alsook het noemen van de hoogtes. • Insnijding in gesteente niet goed rekenen.
22	Het gesteente/materiaal hoeft niet in de oorzaak én in het gevolg genoemd te worden.
23	<p>Een goed antwoord kan níet uitgaan van verzilting zoals in aride gebieden optreedt door verdamping van grond- of irrigatiewater.</p> <p>Een goed antwoord kan wél uitgaan van het binnendringen van zeewater als gevolg van grondwateronttrekking voor irrigatie (zoute kwel).</p>

Opgave 7 Waterveiligheid in Rotterdam

24	<p>2e streepje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • alles na 'vinden economische activiteiten plaats' mag tussen haakjes gelezen worden. • Er wordt geadviseerd een antwoord dat ingaat op de negatieve effecten van dijkversterking op de binnendijkse economische activiteiten goed te rekenen. <p>Over deze vraag neemt KNAG contact op met het CvTE.</p>
25	<p>3^e bolletje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • lees '.... te leiden / te bergen.' • Dus: een juist antwoord kan ook ingaan op de bergende functie van de Noordwaard.
26	<p>2^e bolletje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vierde argument tegen: er staat nergens in de beschikbare bronnen aangegeven welke waterhoogte überhaupt een probleem zou zijn voor Rotterdam. • Vijfde argument tegen: het gehele project Ruimte voor de Rivier was nog niet afgerond in het laatste jaar waarvoor de bron informatie biedt.

Opgave 8 Wijken in Emmen

27	Een juist antwoord kan ook uitgaan van de centrale voorzieningen waar mensen elkaar tegenkomen.
28	<p>2^e bolletje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Suburbanisatie is regionale schaal, dus niet goed rekenen. • Antwoorden die concreet ingaan op de crisis in de jaren '80 kunnen ook goed zijn.
29	Een juist antwoord kan ook ingaan op het feit dat er al veel koopwoningen zijn, waardoor de gemeente/woningcorporatie moeilijk nog meer huurwoningen kunnen verkopen om mensen met hogere inkomens aan te trekken.
30	-